

MULLAT PER L'ALBUFERA



## Campanya de divulgació i participació

# Dossier de participació

Un projecte de:



Amb la subvenció de:



Amb la col·laboració de:



---

## #MullatPerLAlbufera

SI EN EL VOSTRE COL·LEGI O INSTITUT ESTEU PER LA CONSERVACIÓ DE L'ALBUFERA I ELS AIGUAMOLLS, ANIMEU-VOS A PARTICIPAR I COMPARTIR LES VOSTRES ACCIONS A TRAVÉS DE LES XARXES SOCIALS DEL CENTRE. ÉS MOLT FÀCIL. DE FET, NOMÉS EN HAVER VISITAT AQUESTA WEB, JA ESTEU DEMOSTRANT EL VOSTRE COMPROMÍS. A PARTIR D'ACÍ, TOT VAL I TOT SUMA; SEMPRE QUE DIFONGUEU LES VOSTRES INICIATIVES AMB EL HASHTAG **#MULLATPERLALBUFERA**.

PODEN SER FOTOS O IMATGES QUE RECONEGUEN BONES PRÀCTIQUES RELACIONADES AMB L'AIGUA, QUE DENUNCIEN UNA MALA ACCIÓ O QUE US MOSTREN SOLS O EN GRUP VISITANT I DESCOBRINT L'ALBUFERA. POT SER UN GEST, UNA PICADA, UN DIBUIX O UN CARTELL; UNA IDEA, UNA REFLEXIÓ O UNA QUEIXA EXPRESSADES EN UN TEXT BREU. I POT SER QUE, SIMPLEMENT, COMPARTIU EL VÍDEO **#MULLATPERLALBUFERA** EN XARXES SOCIALS.

**MULLAR-SE PER L'ALBUFERA** ÉS COMPARTIR QUALSEVOL XICOTET DETALL QUE DEMOSTRE QUE ESTEU PER ELLA.



## LA CAMPANYA

La campanya #MullatPerLAlbufera pretén fomentar la conscienciació de la població i despertar l'interès sobre la realitat ambiental de l'entorn de l'Albufera. La idea és afavorir un procés molt necessari en el moment actual, a través de l'apoderament de la societat civil i en particular amb els grups d'edat més joves, a través del com s'identifique i s'assumeixca la necessitat de realitzar bones pràctiques en la gestió de l'aigua i també es visualitze la necessitat d'engegar i exigir solucions per al bon manteniment dels aiguamolls i els serveis ecosistèmics que proveeixen.

La idea és que per a difondre i participar en aquesta campanya pugues recolzar-te en bona mesura en la dinamització en xarxes socials i a través dels contactes directes per correu i telèfon amb centres educatius, docents i les AMPA. En aquest dossier, el contingut del qual es troba disponible en la web [mojateporlalbufera.seo.org](http://mojateporlalbufera.seo.org), es descriuen alguns dels conceptes essencials relacionats amb les bones pràctiques en l'ús de l'aigua, la sostenibilitat, els serveis ecosistèmics i la biodiversitat que poden ser introduïts entre els continguts docents a través de diferents dinàmiques i propostes. Així mateix, es proposa una sèrie d'iniciatives de les diferents maneres en les quals els alumnes poden participar en la campanya (bé des del centre docent, a títol individual i col·lectiu o des del propi àmbit familiar).

La campanya es recolza en bona mesura en la difusió que puga fer-se del vídeo promocional del projecte. L'objectiu final d'aquest recurs ha sigut afavorir una major consciència ambiental en les persones que viuen a l'entorn d'aiguamolls (específicament en l'Albufera), no solament cap al seu valor ambiental i la seua utilitat pels serveis ecosistèmics que proveeix, sinó també en com l'acció i participació ciutadana, a través de l'engegada de bones pràctiques de l'aigua, poden crear un major compromís de millora del medi ambient i ajudar a millorar el seu estat de conservació en benefici de tota la societat valenciana.

Les diferents modalitats de participacions (per exemple a través de l'elaboració de textos, vídeos o fotos), en els quals els alumnes i professors exposaran els seus suggeriments, idees o propostes, seran dinamitzades amb l'ús de xarxes socials, i totes elles apareixeran en la web específica del projecte on s'arreglaran de forma automàtica (a través de l'ús del hashtag #MullatPerLAlbufera). Aquesta web permetrà que qualsevol usuari visualitze les participacions enviades i voten aquelles que consideren més innovadores i encertades. Encara que aquesta campanya està focalitzada en els centres educatius, se cerca fomentar la participació de tota la població (no solament escolars) perquè puguen col·laborar a través dels mateixos mitjans i recursos. Finalment, aquelles intervencions que resulten més votades per altres usuaris seran exposades en una jornada de clausura en L'Albufera, que serà convenientment comunicada a través dels mitjans de difusió del projecte. Qualsevol iniciativa de difusió duta a terme en el marc d'aquesta campanya podran fer ús qualsevol de les dues llengües vehiclessis de la Comunitat Valenciana.

## **ELS OBJECTIUS**

La campanya de difusió i participació es planteja amb tres objectius bàsics:

- Cridar l'atenció. Informar i donar a conèixer la problemàtica actual que envolta l'ús de l'aigua i els aiguamolls en general, i a L'Albufera de València en particular.
- Despertar l'interès. Afavorir la difusió i divulgació dels continguts de la campanya. Difondre el missatge. Quants més destinataris millor.
- Cercar el compromís. Promoure la implicació i el respaldar de la societat per a l'engegada d'iniciatives i mesures responsables. Incentivar la reacció social per a exigir solucions i el compromís per recuperar els aiguamolls en general i L'Albufera en particular de les Administracions amb competències en matèria d'aigua i medi ambient.

D'altra banda, els continguts i missatges que es transmeten amb el projecte "Mulla't per l'Albufera" cerca la consecució d'una sèrie d'objectius essencials relacionats amb l'aigua, l'Albufera i la implantació de bones pràctiques.

- Sensibilitzar sobre l'efecte que les bones pràctiques de l'aigua, a nivell general, poden tenir sobre la millora de l'estat de conservació d'un aiguamoll.
- Donar a conèixer un ampli rang de bones pràctiques de l'aigua que poden desenvolupar-se a petita escala, sumant per a millorar la sostenibilitat ambiental a escala territorial.
- Conscienciar sobre els serveis ecosistèmics que proveeixen els aiguamolls en general, i l'Albufera de València en particular.
- Donar a conèixer la biodiversitat de l'espai i les seues principals amenaces i pressions.
- Sensibilitzar sobre els requeriments hídrics de l'Albufera per a millorar el seu estat de conservació.

Finalment, el desenvolupament d'aquesta campanya parteix de la premissa de dur a terme una proposta participativa oberta i col·lectiva, destinada a l'àmbit docent i escolar, que es recolze en iniciatives i processos de comunicació amb una baixa petjada de carboni (reduint en aquest cas la necessitat de desplaçaments amb vehicles a motor), escapant de l'ocupació de paper o material imprès i del consum de recursos naturals. Per a açò Mulla't per l'Albufera pretén recolzar-se en l'ocupació de les noves tecnologies per a difondre els continguts i aconseguir un ampli rang de públic (edats i altres fraccions de la població).

## IDEES A TRANSMETRE

Com ja t'hem comentat a través d'aquesta campanya se cerca difondre alguns dels conceptes essencials relacionats amb les bones pràctiques en l'ús de l'aigua, sostenibilitat, serveis ecosistèmics i biodiversitat a través de diferents dinàmiques i propostes.

Entre aquests conceptes essencials a tractar podem diferenciar els que tenen a veure amb l'adopció d'una sèrie de bones pràctiques en l'ús de l'aigua i aquells altres que es relacionen amb la implicació en la problemàtica de l'aigua en els aiguamolls, com és el cas de l'Albufera.

Existeix un llarg llistat de mesures per a promoure unes bones pràctiques en l'ocupació de l'aigua, en un àmbit domèstic i existeix molta informació de fàcil accés sobre aquest tipus d'iniciatives. Moltes d'aquestes mesures suposen un xicotet esforç i propiciar canvis en determinats hàbits rutinaris de consum. A casa, en l'escola o simplement en el teu dia a dia pots posar en pràctiques mesures tals com:

- Dutxar-se en lloc de banyar-te. D'aquesta manera podràs estalviar entre 60 i 150 litres per persona i dia.
- Tancar l'aixeta mentre t'ensabones en la dutxa, t'afaites o et raspalles les dents. Així solament utilitzaràs l'aigua que necessites. Utilitzant un got d'aigua per a esbandir-se les dents podràs estalviar més de 20 litres al mes.
- No usar el vàter com una paperera. Evita tirar residus de menjar, olis i xicotets objectes com tovallolletes de neteja, escuradents de cotó, etc., la destinació del qual és el poal de brossa. Estalviaràs entre 6 i 12 litres cada vegada que actives la descàrrega. A més previndràs embossos en els desguassos i no sobrecarregaràs ni obstruiràs les depuradores d'aigües residuals.
- Omplir el rentavaixelles abans d'usarlo. Els rentavaixelles consumeixen menys aigua que el llavat a mà sempre que estiguen completament plens.

- No escurar amb l'aixeta oberta. Utilitzar una pila per a ensabonar i una altra per a aclarir, o un llibrell en cas de tenir solament una pila, però mai deixar l'aixeta oberta. D'aquesta manera estalviaràs més de 20 litres cada vegada que fregues. Pensa-ho: açò suposa 4 garrafes de 5 litres. No és poca cosa.
- No descongelar aliments sota el doll d'aigua. Utilitza la nevera traient-los amb suficient antelació del congelador. D'aquesta manera no utilitzaràs l'aigua innecessàriament.
- Utilitzar la llavadora solament quan estiga plena, i evita el prellavat sempre que siga possible. Estalviaràs molta aigua i energia.
- Utilitzar les dosis recomanades de detergent per a llavat de la vaixela i la roba, sense superar les dosis. Tria també productes menys nocius per al medi ambient, sense fosfats. D'aquesta manera milloraràs la qualitat de l'abocament d'aigua residual.
- Utilitzar un recipient per a llavar els aliments. L'estalvi aconsegueix fins als 10 litres d'aigua, a més de poder reutilitzar l'aigua emprada per a regar les plantes de casa.
- No utilitzar el doll d'aigua per a arrossegar restes d'aliments que queden en l'aigüera.
- No deixar córrer l'aixeta si vols beure aigua freda (ja saps, es gasten al voltant de 12 litres d'aigua per minut). Acostuma't a posar un pitxer o una botella d'aigua en la nevera.
- Evitar o reduir el consum dels productes de neteja més agressius.
- Si et vas de viatge, tancar la clau de pas de l'aigua del teu habitatge. Evitaràs possibles inundacions per aixetes obertes o accidents.
- Comunicar les pèrdues d'aigua a l'Empresa Municipal de Proveïment d'Aigua que veges a casa, la teua comunitat o pel carrer.



**Pel que fa a les idees o temes relacionats amb l'Albufera**, el propòsit és transmetre uns pocs conceptes bàsics que resulten essencials per a entendre la problemàtica que envolta l'aigua i l'Albufera. Per açò cal conèixer aquest entorn, saber i aprendre sobre el seu origen i evolució, els usos que en aquest aiguamoll es desenvolupen i els problemes ambientals amb els quals s'ha enfrontat i continua fent-ho. Un dels objectius subjacents és transmetre que l'Albufera que coneixem avui dia es deu a la intervenció humana, que va crear un aiguamoll d'extraordinari valor ecològic i proveient de serveis ecosistèmics, que posteriorment es va degradar d'una forma dràstica a través del que podem considerar males pràctiques de l'aigua. I que, de forma anàloga a com va ocórrer fa segles, l'acció humana pot generar de nou un ecosistema que mantinga una biodiversitat remarcable i proveísca els serveis ecosistèmics perduts.

Pots comptar amb les fitxes de continguts de la web del projecte, a les quals pots accedir com a documents de descàrrega. En ells podràs accedir a una informació més detallada i elaborada sobre diferents temes:

- L'evolució del paisatge de l'Albufera, des d'una llacuna salada a una altra d'aigües dolces.
- La dramàtica contaminació que va experimentar aquest aiguamoll i la delicada situació en la qual va arribar a trobar-se.
- El problema de la reducció del cabal d'aigua que cada any arriba a l'Albufera.
- Els problemes en la qualitat de les aigües.
- El complicada que és la gestió i maneig de l'aigua en l'Albufera i els diferents interessos que es mouen amb ella.
- El paper que compleixen els aiguamolls i l'Albufera en particular prestant els definits com a serveis \*\*ecosistèmics.
- La importància de conservar l'Albufera com a espai que atresora una rica biodiversitat i un important llegat cultural.

Per a aprofundir en aquests mateixos temes pots accedir als diferents continguts que s'ofereixen des d'altres pàgines web o bé consultar els diferents documents als quals es fa referència al final d'aquest document. La informació disponible sobre L'Albufera, els aiguamolls, el paper que aquests sistemes compleixen pots trobar-la sense dificultat en Internet.

## **FORMES DE PARTICIPAR**

La campanya se centrarà en l'Albufera com a exemple i escenari paradigmàtic de la riquesa ambiental dels aiguamolls, la riquesa socioeconòmica que gira entorn d'aquests, la problemàtica ambiental que pateixen i el patrimoni cultural que mantenen.

Des d'aquest punt, qualsevol idea per a participar pot valdre. Pot ser a través d'una foto o un video curt, mitjançant el qual es reconeguen bones pràctiques relacionades amb l'aigua o que denunciïn una mala acció. Poden ser proposades que us mostren sols o en grup, visitant i descobrint L'Albufera o organitzant una activitat per a donar a conèixer i donar visibilitat al projecte. Pot ser un gest, una picada, un dibuix o un cartell; una idea, una reflexió o una queixa expressades en un text breu o a través d'una imatge o un esdeveniment. I pot ser que, simplement, compartiu el vídeo de la campanya en xarxes socials.

Mullar-se per l'Albufera és compartir qualsevol xicotet detall que demostre que esteu per ella. Ací van algunes idees i suggeriments:

### **Comparteix el vídeo divulgatiu i l'enllaç del projecte**

Coma activitat bàsica i essencial per a participar i col·laborar amb el projecte et proposem que, simplement, transmetes i difongues els seus continguts a través de la teua llista de contactes o xarxes socials. o que dones la seua valoració amb un "m'agrada". El propòsit és que el video es dissemine a través de les xarxes aconseguint així una major audiència i repercussió. Amb aquesta mesura, la difusió del vídeo es farà a una escala geogràfica

major i, en paral·lel, el públic de la campanya divulgativa serà molt més variat i heterogeni. Amb açò cerquem que l'abast dels continguts del projecte siga proporcionalment major. El poder de la xarxes socials en aquest cas és molt important. Perquè pugues fer-te una idea, només a través dels mitjans propis amb els quals explica SEO/BirdLife, es podrà difondre el projecte entre més de 12.000 subscriptors als butlletins de comunicació amb socis i simpatitzants i també entre els molts seguidors amb els quals expliquen les xarxes socials com Facebook –més de 83.000 seguidors- o Twitter més de 66.000 seguidors-.

### **Proposa i organitza una excursió o eixida al camp**

A través d'un recorregut per l'Albufera o pels seus arrossars, a peu o amb bicicleta, alumnes i professors poden ser testimonis del paper que compleix l'aigua en aquest aiguamoll. La idea és que el professor amb els alumnes realitzen un itinerari per a conèixer l'entorn, transitant pels diferents ambients de l'Albufera i realitzant en paral·lel activitats com a fotografies, generant continguts de text (opinions/reflexiones/comentaris) sobre els aspectes observats i els temes tractats en el projecte. amb el hashtag #MullatPerLAlbufera, cada participant podrà pujar a les Xarxes totes aquelles reflexions o idees que considere importants.

Si organitzes una activitat d'aquest tipus pots informar-te sobre quines opcions existeixen per a poder desenvolupar una visita en grup. Existeix l'opció de fer el recorregut en embarcació, llogant aquest servei en algun dels embarcadors habilitats per a açò (en el port del Saler, el Pujol, el Palmar, el port de Catarroja o el port de Silla). En Internet podràs trobar informació sobre aquest tipus de serveis complementaris. El mateix pot afegir-se si t'interessa visitar algun dels centres habilitats per a l'ús públic que ofereixen algun tipus d'assistència i acompanyament en les teues visites, com en el Centre de Visitants del Racó de l'Olla (gestionat per la Conselleria d'Agricultura, Medi ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural) o el Tancat de la Pipa (gestionat per SEO/BirdLife i Acció Ecologista-Agró a través d'un acord de custòdia amb la Confederació Hidrogràfica del Xúquer). D'altra banda, els continguts i missatges que es transmeten amb el projecte "Mullat per l'Albufera" cerquen la consecució d'una sèrie d'objectius essencials relacionats amb l'aigua, l'Albufera i la implantació de bones pràctiques.

**Fes una foto i comenta-la**

Alguna cosa tan simple com una fotografia pot donar motiu a un comentari breu o una reflexió relacionada amb el tema tractat. Aquest tipus de recursos tenen una component de denúncia molt útil davant determinats impactes i problemes.

**Fes un vídeo i comenta'l**

La creació d'un vídeo curt, en xicotet format, emprant un mòbil o una càmera d'ús domèstic pot resultar un recurs que convida a la reflexió molt valuós. Una entrevista breu amb alguna persona major que ha sigut testimoni dels canvis ambientals que ha patit L'Albufera, un agricultor treballant la terra, l'aigua discorrent per una sèquia, la contaminació visible en el jaç d'un llit o un grup d'aus alimentant-se en els arrossars són elements que ens aproximen a la realitat del territori.

**Porta les bones pràctiques de l'aigua a la teua classe**

Les bones pràctiques de l'aigua encaixen de diverses maneres en els currículums escolars. Com a professor/a o alumnes/as podeu treballar diversos continguts i les repercussions negatives que tenen sobre els aiguamolls els mals usos de l'aigua, i les repercussions positives que tenen les bones pràctiques de l'aigua. Segur que trobeu formes de millorar l'ús de l'aigua en les vostres cases, col·legis i instituts i podeu proposar a les vostres famílies i els òrgans directors que es porten a la pràctica. Compartiu-ho en les vostres xarxes socials o les dels vostres col·legis i instituts amb el hashtag perquè altres col·legis i instituts puguen inspirar-se i unir-se a vosaltres.

**Posa el vídeo en classe i compartiu vostres reflexions**

En ocasions no coneixem la transcendència dels nostres actes sobre la naturalesa. Com és possible transformar una llacuna salina en un ambient d'aigua dolça d'un extraordinari valor natural i social? Us convidem a reflexionar sobre com es va produir aquest gran canvi ambiental i com va sobrevenir posteriorment la gran crisi ambiental

que va conduir l'Albufera a un tan mal estat de conservació. Se us ocorre què valors ecosistèmics proveïa l'Albufera en els anys seixanta del segle XX? Quins s'han perdut des de llavors? Com podríeu ajudar a recuperar-los? Expliqueu-ho en les xarxes socials usant el hashtag #MullatPerLAlbufera.

### **Organitza un concurs creatiu i puja els resultats a les Xarxes**

Cada centre o des de cada aula es pot organitzar un concurs creatiu en el qual participen tots els alumnes i alumnes, basat en l'elaboració d'un dibuix o un breu text que convida a la reflexió, ja siga sobre el vídeo que han vist o amb motiu a una visita o excursió al camp, una xarrada, etc. Pot ser un concurs de poesia, relats, contes, fotografia... Cadascun d'aquests recursos elaborats pot ser fotografiat o escanejat per a poder ser pujats a les xarxes socials, a través del hashtag ja esmentat.

### **Organitza un esdeveniment o un gest per a comunicar i difondre el projecte**

Una bona activitat pot plantejar-se en grup, amb l'organització d'un esdeveniment, una acció puntual o un gest per a, de manera col·lectiva, donar difusió al projecte. Una imatge del grup d'estudiants i professors portant una pancarta amb el hashtag, per exemple, pot ser suficient per a complir amb el paper de difusió del projecte.

De qualsevol forma, qualsevol excusa és bona per a difondre i treballar en els continguts del projecte Mulla't per l'Albufera. A més de la possibilitat de desenvolupar qualsevol activitat al llarg de tot l'any, es poden també aprofitar alguns Dies Commemoratiu d'àmbit internacional per a donar veu i difondre els continguts del projecte. En aquest cas, pots aprofitar algun d'aquests Dies Mundials per a organitzar des del teu centre alguna iniciativa relacionada amb l'el projecte:

- Dia Mundial de l'Arbre / 31 de gener
- Dia Mundial dels Aiguamolls / 2 de febrer

- Dia Mundial de la Naturalesa / 3 de març
- Dia Mundial de l'Aigua / 22 de març
- Dia Mundial del Clima / 26 de març
- Dia Europeu de la Xarxa Natura / 21 de maig
- Dia Mundial de la Biodiversitat / 22 de maig
- Dia Europeu dels Parcs Naturals / 24 de maig
- Dia Mundial del Medi ambient / 5 de juny
- Dia Mundial de les Aus / 1 d'octubre

### **WEBS I RECURSOS ALS QUALS OBTENIR MÉS INFORMACIÓ**

Per a ajudar-te a preparar i dotar de major contingut a les activitats i iniciatives que pugues engegar, si ho desitges, tens l'opció de visitar algunes pàgines d'Internet i accedir a diferents documents i recursos que podran ser-te de gran ajuda.

<http://albufera.valencia.es/>

<http://www.albufera.com/parque/>

<http://www.parquesnaturales.gva.es/web/pn-l-albufera>

<http://www.birdingalbufera.es>

## Bibliografia recomanada

Blanco, C., 1974. Estudio de la contaminación de la Albufera de Valencia y de los efectos de dicha contaminación sobre la fauna y la flora del lago. Valencia: Tesis doctoral. Universidad de Valencia.

Caruana Tomás, Carmen (1954). Estudio histórico y jurídico de la Albufera de Valencia: su régimen y aprovechamiento desde la reconquista hasta nuestros días. Sucesor de Vives Mora. Valencia

Dafauce Ruiz, Carlos (1975). La Albufera de Valencia. Un estudio piloto. I.C.O.N.A. Monografía nº 4, Madrid

Diputación Provincial de Valencia (1982). Jornadas sobre la problemática de L'Albufera de Valencia. Valencia.

García Monerris, Carmen (1985). Rey y señor: estudio de un realengo del País Valenciano: (La Albufera 1761-1836) . Ayuntamiento de Valencia, Delegación Municipal de Cultural. Valencia

Generalitat Valenciana (1989). Plan Especial del Parc Natural de l'Albufera. Agència de Medi Ambient. Conselleria d'Administració Pública. Valencia

Llorens, Vicent i Dies, Bosco (2017), Parc Natural de l'Albufera 1986-2016. Trenta anys, trenta mirades, València, Edicions 96 - Fundació Assut. València.

Lluesma Espanya, Josep Antoni; Manuel Manzanares, Víctor; Mollá, Cerdà, Artemi (1993). Els amollonaments de l'Albufera de València de 1577 i 1761 Edicions Alfons El Magnànim. Valencia.

Momblanch y Gonzálbez, Francisco de P. (2003). Historia de La Albufera de Valencia. Ajuntament de València (reedición publicaciones Archivo Municipal de 1960). Valencia

Mondría García, Miguel (2004), Estudio para el desarrollo sostenible de L'Albufera de Valencia. Datos y estudios del seguimiento de la planificación hidrológica de cuenca relativos al sistema hídrico. Grupo TYPESA. Madrid. Disponible en Web:[http://www2.chj.gob.es/albufera/01\\_WEB\\_ED/01\\_AV\\_DSAV/01\\_GD/GD.htm](http://www2.chj.gob.es/albufera/01_WEB_ED/01_AV_DSAV/01_GD/GD.htm)

Rosselló i Verger, Vicenç M. (1995), L'Albufera de València, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Sanchis Ibor, Carles (2001). Regadiu i canvi ambiental a l'Albufera de València. Servei de Publicacions. Universitat de València.

UII Solís, M. Àngels, et al. (2000). El Parc Natural de L'Albufera. Universitat de València. València.